

ความคิดเห็นของคนไทยเกี่ยวกับความเป็นผลเมืองตี่

นายวัลลภ พูนพวง

004611

วิทยานิพนธ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต
แผนกวิชาประชุมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2514

THAI PEOPLE'S OPINIONS ON CITIZENSHIP

Mr. Wallop Poompuang

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1971

บังคับวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บังคับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

๑๘๖ ๒๕๖๓

บังคับวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ดร. สมชาย ใจดี ประธานกรรมการ

ดร. อรุณรัตน์ ธรรมกิจ กรรมการ

ดร. อาชวิน ธรรมดิรก กรรมการ

ดร. นฤมล ธรรมรงค์ กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมน พอม วิวัฒน์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของคนไทยเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคือ

ชื่อ นายวัลลภ พุ่มพวง แผนกวิชา ประถมศึกษา

ปีการศึกษา 2513

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคือของคนไทยในจังหวัดมหาสารคาม ที่บรรลุนิติภาวะแล้ว อายุ 20-21 ปี จากการศึกษาชั้นประถมปีที่ 4 โภบมีได้ศึกษาค่าในชนที่สูงขึ้น และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคือของคนไทยระหว่างชายกับหญิง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรและแบบเรียนระดับประถมศึกษา และแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร วิชาชีวะสอนต่าง ๆ เกี่ยวกับการสอนเรื่องความเป็นพลเมืองคือในสถานศึกษาฝึกหัดครู ผู้วิจัยใช้วิธีสัมภาษณ์คนไทยที่ได้จากการสุ่มคัวอย่าง จำนวน 100 คน เป็นชาย 50 คน หญิง 50 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของคนไทยเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งประกอบด้วยคำตาม 60 ข้อ เกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ 60 เรื่อง ค่าความเชื่อมั่นชนิดความคงที่ภายในของแบบสัมภาษณ์โดยวิธีของฮอยต์ (Hoyt's Analysis of Variance) มีค่าเป็น .6152 นับว่าแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยมีความเชื่อมั่นพอสมควร ผู้วิจัยได้หาคะแนนเฉลี่ยและเบรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย เรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคือของคนไทยระหว่างชายกับหญิง ที่ระดับความมั่นยืนสำคัญ .05 โดยทดสอบค่าซี (z-test) และทดสอบค่าไชสแควร์ (Chi-square) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นทาง ๆ ว่าเป็นผลเนื่องมาจากการเป็นชายและหญิงหรือไม่

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) คนไทยในกลุ่มคัวอย่างส่วนมากมีความคิดเห็นไม่ถูกต้องในเรื่องค่านิยมและกำลังใจในศรัทธา เรื่องความรับผิดชอบในหน้าที่พลเมืองคือ และเรื่องความเข้าใจในระบบประชาธิปไตย มีเพียงเรื่องเดียวที่คนไทยในกลุ่มคัวอย่างส่วนมากมีความคิดเห็นถูกต้อง คือเรื่องการอยู่รวมกันในชุมชนชุมชน ขนาดธรรมเนียมประจำประเทศไทย ส่วนในเรื่องความรู้เกี่ยวกับการปกครองประเทศโดยทั่วไป คนไทยในกลุ่มคัวอย่างมีความคิดเห็นถูกต้องเพียงร้อยละ 50 (2) คะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวม เรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคือของคนไทยในกลุ่-

ตัวอย่างระหว่างชายกับหญิง ไม่ต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 แต่ในส่วนของเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคือ เนพะ เรื่องที่อยู่นอกหลักสูตร และแบบเรียนระดับประถมศึกษาตอนกัน และเรื่องความคิดเห็นเสรี เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคือโดยทั่วไป คะแนนเฉลี่ยของชายกับหญิงต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยของชายสูงกว่าหญิง (3) ผลจากการทดสอบค่าไคสแควร์ปรากฏว่า ในรายละเอียดเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคือ 65 เรื่องความคิดเห็นต่าง ๆ ของคนไทยในกลุ่มตัวอย่างต่างกัน เนื่องมาจากความเป็นชายและหญิง 7 เรื่องโดย 5 เรื่อง (คือเรื่องหลักคำสอนที่สำคัญที่สุดของศาสนาพุทธ เรื่องความนิยมในการไปวัด เรื่องเหตุผลในการให้อภัยและช่วยเหลือกัน เรื่องสุขอนิสัยในการรับประทานอาหาร เรื่องการปฏิบัติเกี่ยวกับการตาย) ความคิดเห็นของชายกับหญิงต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และอีก 2 เรื่อง (คือเรื่องการกิจที่ปฏิบัติ เมื่อไปวัด กับเรื่องการเลือกระหว่างกฎหมายกับประเพณีท้องถิ่น) ความคิดเห็นของชายกับหญิงต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 และ (4) ในจำนวน 60 สถานการณ์ คนไทยในกลุ่มตัวอย่างส่วนมาก คือ อายุละ 70 ขึ้นไป มีความคิดเห็นถูกต้อง 17 สถานการณ์ อายุละ 50-69 มีความคิดเห็นถูกต้อง 16 สถานการณ์ ส่วนที่เหลืออีก 27 สถานการณ์ คนไทยในกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นถูกต้องเพียงส่วนน้อย คือ ต่ำกว่า 40 อายุละ 50

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีขอเสนอแนะว่า (1) ควรมีการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร และแบบเรียนระดับประถมศึกษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์และการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เนื้อหาที่เกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญซึ่งกฎหมายบัญญัติให้คนไทยทุกคนควรปฏิบัติ (2) ควรแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร วิชาชีวีสอนทาง ๆ เกี่ยวกับเรื่องความเป็นพลเมืองคือ ในสถานศึกษา ฝึกหัดครรุ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตร และแบบเรียนระดับประถมศึกษา และ (3) บุคคลและสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษาอบรมเรื่องความเป็นพลเมืองคือแก่ เด็กและประชาชน เช่น บุหริหารการศึกษา ครุ อาจารย์ ผู้ปกครอง กรรมการศาสนา ข้าราชการฝ่ายปกครอง และสื่อมวลชน ทาง ๆ ควรยอมรับบทบาทและร่วมรับผิดชอบในการให้การศึกษาอบรมเด็กและประชาชน เพื่อให้เป็นพลเมืองคือของชาติต่อไป.

Thesis Title Thai People's Opinions on Citizenship.

Name Mr. Wallop Poompuang Department Elementary Education

Academic Year 1970

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the opinions of Thai people in Changwad Maha Sarakham, who finished Prathom 4, age 20-21 years, and to compare the opinions between males and females. The procedures of the research was an opinion survey, two equal groups of fifty men and women were interviewed. The sixty questions in the usable interviewed questionnaires were prepared by the author. The interviewed questionnaires' internal consistency of reliability, Hoyt's analysis of variance, were .6152. The obtainable data was then tabulated and analyzed using such statistical procedures as mean scores of the opinions, z-test for testing significant difference of mean scores between males and females, and chi-square test for testing the difference of the opinions between males and females by mean of sexes.

The results were: (1) more than 50 per cent of Thai people in sampling group had the wrong opinions on citizenship about the values and religion principles, democracy and responsibility, but had right opinions on Thai custom and culture, and had the right opinions on government, 50 per cent only, (2) the total mean scores of the Thai people's opinions on citizenship between males and females were not different at the significant level .05, but the mean scores of two parts in seven (the opinions on citizenship in external part of

elementary curriculum and textbooks, and the free opinions on citizenship) of males and females were different at significant level .05, and the mean scores of males were higher than females, (3) the results of chi-square tests in sixty-five problems, the opinions of males and females were significantly different by mean of sexes in seven problems only: the five problems (the needs to go to the wat, the reasons on forgiving and helping the neighbors, the health habits before eating, a solve problem to notify about dead, and Buddhism principles) the opinions of males and females were different by mean of sexes at significant level .05, but the two problems (what purpose to go to the wat, and the selection between law and local culture, at significant level .01, and (4) in sixty situations on citizenship, more than 70 per cent of Thai people had right opinions in 17 situations, less than 50 per cent had right opinions in 27 situations, and between 50-70 per cent had right opinions in 16 situations.

Based on the results of research, the author suggested that it should improve (1) the elementary curriculum and textbooks according to their living and recent situation, especially, duties and responsibilities, (2) the curriculum of teaching the methods courses on citizenship in the elementary schools for teacher students in the teacher college according to elementary curriculum, and, educational administrators, teachers, parents, Departmnt of Religion, governmental officers, and mass-media workers might accept the role and responsibility on citizenship and political socialization also.

กิจกรรมประจำ

การเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำหรับไก่ควยดี เนื่องจากบุญช่วยศาสตราจารย์ปัญมณ
อมร วิวัฒน์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ รวมทั้งความช่วยเหลือ
และเอาใจใส่อย่างคีย์ เกี่ยวกับการเลือกหัวข้อเรื่องการวิจัย การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง
ค้าง ๆ บุญช่วยศาสตราจารย์ประคอง บรรณสูตร ได้กรุณาให้คำปรึกษา ชี้แจง และแนะนำ
ข้อคิดเห็นหลายประการ เกี่ยวกับวิธีการทางสถิติ อาจารย์เมฆา สุคบรหทัด ได้กรุณาให้
คำปรึกษา ชี้แจง เกี่ยวกับเกณฑ์ความเป็นพล เมื่อกี้และข้อคิดเห็น คำแนะนำบางประการ
ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านดังกล่าวนามนาแล้ว เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบ
ขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

อนึ่ง ในการทดลองใช้แบบล้มภายน์ ได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการและนักเรียน
โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยา การเก็บรวบรวมข้อมูล อาจารย์
ลักษณ์ พุ่มพวง ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือในการล้มภายน์ความคิดเห็นของประชากรในกลุ่ม-
ตัวอย่าง ทั้งยังได้รับความร่วมมือและการอำนวยความสะดวกค้าง ๆ จาก ท่านผู้ว่าราชการ
จังหวัดมหาสารคาม นายอ่า เกอ ปลัดคำ เกอ เจ้าหน้าที่ เกี่ยวข้อง กำนัน บุญใหญ่บ้าน และ
ประชากรในกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้
และขอขอบคุณทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือในวิทยานิพนธ์ เนื่องจากเป็นผลสำเร็จ

วัลลภ พุ่มพวง

สารบัญ

หน้า
๒
๓
๔
๕

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๒
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๓
กิจกรรมประการ.....	๔
รายการตารางประกอบ.....	๕
บทที่	

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
สมมุติฐานของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ข้อทดลอง เมืองคน.....	9
ความจำกัดของการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย.....	10
คัพเพี้ยน เรื่องและคำจำกัดความ.....	10

2. ข้อเขียนและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คุณลักษณะ สิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบของพลเมืองคี....	13
ประชาธิปไตย.....	34
ลักษณะสังคมไทย.....	41
เนื้อหาจากหลักสูตร แบบเรียน โครงการสอน เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคี.....	46
รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
เกณฑ์ความเป็นพลเมืองคีที่ใช้ในการวิจัย.....	58

3. วิธีดำเนินการวิจัย	
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ.....	60
ประชากรและการเลือกประชากรกลุ่มตัวอย่าง.....	63
การเก็บและรวบรวมข้อมูล.....	64
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
5. บทสรุป	
สรุปผลการวิจัย.....	160
อภิปรายผลการวิจัย.....	172
ขอเสนอแนะ.....	190
บรรณานุกรม.....	197
ภาคผนวก.....	207
ประวัติการศึกษา.....	270

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. สถิติคนไทยในจังหวัดมหาสารคามซึ่ง เกิดปีพุทธศักราช 2493 และ ประชากรในกลุ่มตัวอย่าง.....	65
2. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นพล- เมืองดีของคนไทย ระหว่างชายกับหญิง.....	75
3. จำนวนข้อคำถาม เกี่ยวกับความเป็นพล เมืองดีที่คนไทยมีความคิดเห็น ถูกต้อง เป็นส่วนมากและส่วนน้อย.....	76
4. ค่านิยมและคำสอนในศาสนา: การทำตนให้มีความสุข.....	78
5. ค่านิยมและคำสอนในศาสนา: การทำตนให้มีความสุขในครอบครัว	79
6. ค่านิยมและคำสอนในศาสนา: การปฏิบัติตน เมื่อพบเงินตกอยู่.....	80
7. ค่านิยมและคำสอนในศาสนา: การนำเพลู้คนให้เป็นประโยชน์คือบุญอัน	81
8. ค่านิยมและคำสอนในศาสนา: การออมทรัพย์ การประหยัดทรัพย์.	82
9. ค่านิยมและคำสอนในศาสนา: การ เคราะฟินอาวุโสและความ สามารถ.....	83
10. ค่านิยมและคำสอนในศาสนา: เทคุณในการนับถือศาสนา.....	84
11. ค่านิยมและคำสอนในศาสนา: หลักคำสอนที่สำคัญที่สุดของศาสนาพุทธ	86
12. ค่านิยมและคำสอนในศาสนา: ประโยชน์ของการทำบุญ.....	87
13. ค่านิยมและคำสอนในศาสนา: ความนิยมในการไปวัด.....	88
14. ค่านิยมและคำสอนในศาสนา: ภารกิจที่ปฏิบัติเมื่อไปวัด.....	89
15. ค่านิยมและคำสอนในศาสนา: วัตถุประสงค์ในการบวชพระ....	90
16. ค่านิยมและคำสอนในศาสนา: ความเช้าใจเกี่ยวกับคำ "บุญ"...	91
17. การอยู่ร่วมกันในชุมชน ชนบตรรرم เนื้อประ เพื่อและวัฒนธรรม ไทย: การรักแบ่งปัน.....	92

ตารางที่

18. การอยู่ร่วมกันในชุมชนนุ่มนิ่ม ชนบทรวม เนี่ยมประเพณีและวัฒนธรรม	
ไทย: ความกตัญญูภาค เวทีและประเพณีการลงแขก.....	93
19. การอยู่ร่วมกันในชุมชนนุ่มนิ่ม ชนบทรวม เนี่ยมประเพณีและวัฒนธรรม	
ไทย: การให้อภัยและช่วยเหลือกัน.....	94
20. การอยู่ร่วมกันในชุมชนนุ่มนิ่ม ชนบทรวม เนี่ยมประเพณีและวัฒนธรรม	
ไทย: เทศกาลในการให้อภัยและช่วยเหลือกัน.....	95
21. การอยู่ร่วมกันในชุมชนนุ่มนิ่ม ชนบทรวม เนี่ยมประเพณีและวัฒนธรรม	
ไทย: การช่วยงานศพ.....	96
22. การอยู่ร่วมกันในชุมชนนุ่มนิ่ม ชนบทรวม เนี่ยมประเพณีและวัฒนธรรม	
ไทย: การมีสัมมาคาระและมารยาทในการ เป็นแขก.....	97
23. การอยู่ร่วมกันในชุมชนนุ่มนิ่ม ชนบทรวม เนี่ยมประเพณีและวัฒนธรรม	
ไทย: มารยาทในการค้อนรับแขก.....	98
24. การอยู่ร่วมกันในชุมชนนุ่มนิ่ม ชนบทรวม เนี่ยมประเพณีและวัฒนธรรม	
ไทย: การปฏิบัติเมื่อผิดนัดกับ เพื่อน.....	99
25. การอยู่ร่วมกันในชุมชนนุ่มนิ่ม ชนบทรวม เนี่ยมประเพณีและวัฒนธรรม	
ไทย: สุนนิสัยในการรับประทานอาหาร.....	100
26. ความรับผิดชอบในหน้าที่พล เมืองคือ: การได้รับความคุ้มครองจาก	
กฎหมาย.....	101
27. ความรับผิดชอบในหน้าที่พล เมืองคือ: การปฏิบัติ เกี่ยวกับการ เกิด.	102
28. ความรับผิดชอบในหน้าที่พล เมืองคือ: การปฏิบัติ เกี่ยวกับการตาย.	103
29. ความรับผิดชอบในหน้าที่พล เมืองคือ: การปฏิบัติ เกี่ยวกับการ ย้ายที่อยู่	104
30. ความรับผิดชอบในหน้าที่พล เมืองคือ: การศึกษาภาษาบังคับ.....	105
31. ความรับผิดชอบในหน้าที่พล เมืองคือ: การทำบัตรประจำตัวประชาชน	106
32. ความรับผิดชอบในหน้าที่พล เมืองคือ: การลงทะเบียนบัญชีห่างกัน	
เกิน.....	107

ตารางที่

33. ความรับผิดชอบในหน้าที่พล เมืองคี: การรับการตรวจคัดเลือกเป็นทหาร.....	108
34. ความรับผิดชอบในหน้าที่พล เมืองคี: การจดทะเบียนสมรส.....	109
35. ความรับผิดชอบในหน้าที่พล เมืองคี: การเสียภาษีอากร.....	110
36. ความรับผิดชอบในหน้าที่พล เมืองคี: เศษยผลในการเสียภาษีอากร.	111
37. ความรับผิดชอบในหน้าที่พล เมืองคี: การไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนราษฎร.....	112
38. ความรับผิดชอบในหน้าที่พล เมืองคี: การเลือกตั้งแทนราษฎรระบบพรรค.....	113
39. ความรับผิดชอบในหน้าที่พล เมืองคี: ลักษณะที่สำคัญที่สุดของผู้แทนราษฎร.....	114
40. ความเข้าใจในระบบประชาธิปไตย: การรักษาหน้าที่และความรับผิดชอบ.....	115
41. ความเข้าใจในระบบประชาธิปไตย: ความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ.....	116
42. ความเข้าใจในระบบประชาธิปไตย: ความรักชาติ.....	117
43. ความเข้าใจในระบบประชาธิปไตย: การยอมรับมติของฝ่ายข้างมาก.....	118
44. ความเข้าใจในระบบประชาธิปไตย: การยอมรับพึงความคิดเห็นของผู้อื่น.....	119
45. ความเข้าใจในระบบประชาธิปไตย: การยอมรับพึงความคิดเห็นของฝ่ายข้างมาก.....	120
46. ความเข้าใจในระบบประชาธิปไตย: การใช้สิทธิ เสรีภาพ....	121
47. ความเข้าใจในระบบประชาธิปไตย: การยอมรับคำแนะนำหรือหัวหน้าและการแก้ปัญหาที่คี.....	122

ตารางที่

หนา

48. ความเช้าใจในระบบประชาธิปไตย: ความรู้สึกเป็นเจ้าของ เป็นส่วนหนึ่งของชาติ.....	123
49. ความเช้าใจในระบบประชาธิปไตย: เหตุผลที่มีความรู้สึกภูมิใจ ดีๆ หรือคือเมื่อกันกัน ที่เกิดเป็นคนไทย.....	124
50. ความรู้เกี่ยวกับการปกครองประ เทศโดยทั่วไป: รัฐธรรมนูญ...	125
51. ความรู้เกี่ยวกับการปกครองประ เทศโดยทั่วไป: ระบบการภา- ครองของประ เทศไทย.....	126
52. ความรู้เกี่ยวกับการปกครองประ เทศโดยทั่วไป: ระบบการภา- ครองของประ เทศจีนแดงและรัสเซีย.....	127
53. ความรู้เกี่ยวกับการปกครองประ เทศโดยทั่วไป: หลักการปกครอง ประ เทศระบบประชาธิปไตย.....	128
54. ความรู้เกี่ยวกับการปกครองประ เทศโดยทั่วไป: การมีส่วนร่วม ในการปกครองประ เทศระบบประชาธิปไตย.....	129
55. ความรู้เกี่ยวกับการปกครองประ เทศโดยทั่วไป: อำนาจสมริหาร.	130
56. ความรู้เกี่ยวกับการปกครองประ เทศโดยทั่วไป: ความสำคัญของ คำແ幃ນนายกรัฐมนตรี.....	131
57. ความรู้เกี่ยวกับการปกครองประ เทศโดยทั่วไป: ความสนใจใน เรื่องบ้านเมือง.....	132
58. ความรู้เกี่ยวกับการปกครองประ เทศโดยทั่วไป: อำนาจคุ้มครอง	133
59. ความรู้เกี่ยวกับการปกครองประ เทศโดยทั่วไป: การบริหาร ราชการ ส่วนภูมิภาค.....	134
60. ความรู้เกี่ยวกับการปกครองประ เทศโดยทั่วไป: วันสำคัญของชาติ	135
61. ความคิดเห็น เสรี เกี่ยวกับความ เป็นพล เมืองคือโดยทั่วไป: คติประจํา ใจของคนไทย.....	136

ตารางที่

หน้า

62. ความคิดเห็น เสรี เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคืออย่างที่ไป; การปฏิบัติคนของพลเมืองคืนในกรอบครัว.....,.....	138
63. ความคิดเห็น เสรี เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคืออย่างที่ไป; การปฏิบัติ เพื่อให้ชุมชนมีความสงบสุข.....,.....	140
64. ความคิดเห็น เสรี เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคืออย่างที่ไป; ความจำเป็นหรือความสำคัญของชนบทรرم เนี่ยมประเพณีและวัฒนธรรมไทยต่อการ เป็นพลเมืองคี.....,.....	142
65. ความคิดเห็น เสรี เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคืออย่างที่ไป; เหตุผลที่ชนบทรرم เนี่ยมประเพณีและวัฒนธรรมไทยมีความจำเป็นหรือความสำคัญต่อการ เป็นพลเมืองคี.....,.....	143
66. ความคิดเห็น เสรี เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคืออย่างที่ไป; คุณสมบัติของพลเมืองคี.....,.....	144
67. ความคิดเห็น เสรี เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคืออย่างที่ไป; กฎหมาย	146
68. ความคิดเห็น เสรี เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคืออย่างที่ไป; การเลือกระหว่างกฎหมายกับประเพณี.....,.....	148
69. ความคิดเห็น เสรี เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคืออย่างที่ไป; การช่วยเหลือประเพศชาติค้าน เศรษฐกิจ.....,.....	150
70. ความคิดเห็น เสรี เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคืออย่างที่ไป; การช่วยเหลือประเพศชาติค้านการป้องกันประเพศ.....,.....	152
71. ความคิดเห็น เสรี เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคืออย่างที่ไป; ประสบการณ์เกี่ยวกับการ เป็นสมาชิกของสมาคม ชุมชน กลุ่ม หรือสหกรณ์	153
72. ความคิดเห็น เสรี เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคืออย่างที่ไป; ประโยชน์ของสมาคม ชุมชน กลุ่ม หรือสหกรณ์.....,.....	154
73. ความคิดเห็น เสรี เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคืออย่างที่ไป; ประโยชน์ของกลุ่มนุ้มล้า กลุ่มนชาวนา และสมาคมบุพพด.....,.....	155

ตารางที่

หน้า

74. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรระดับประถมศึกษา	
ตอนที่ 1: ความเหมาะสมของหลักสูตร	156
75. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรระดับประถมศึกษา	
ตอนที่ 2: สิ่งที่ควรแก้ไขเพิ่มเติม.....	157